

Dorpsstraat 30
2995 XH Heerjansdam

tel 078 - 677 3265
fax 078 - 677 3268
e-mail mail@omnido.nl

Rabo NL76RABO0163815682
ING NL38INGB0008069348
KvK 23091422

Verzekeren Arbeidsongeschiktheid: Een eigen keuze of terug een verplichte publieke verzekering?

In 1976 heeft de overheid de AAW (Algemene ArbeidsongeschiktheidsWet) ingevoerd. Onder deze wet vielen zowel de arbeidsongeschikte werknemers als zelfstandig ondernemers. Door een grondige herziening van het sociaal stelsel op gebied van arbeidsongeschiktheid is deze wet in 1998 voor zelfstandig ondernemers omgezet naar WAZ (Wet Arbeidsongeschiktheid Zelfstandigen). In 2004 heeft toenmalig minister de Geus wijselijk besloten om ook de WAZ af te schaffen met als reden:

- Er bestond geen behoefte onder de zelfstandigen om dit te verzekeren en
- Zelfstandigen konden zichzelf voldoende verzekeren op de private markt en
- Zelfstandigen kozen uitdrukkelijk voor het zelfstandig ondernemerschap met de daarbij behorende kansen en risico's

Volgens ons gelden deze uitgangspunten nog steeds. Bovendien heeft de praktijk uitgewezen dat de private premie aanzienlijk voordeliger is dan de door de overheid gehanteerde regeling (dit vind je overigens bij meer private/publieke regelingen terug). Bovendien ondermijnt de marktwerking door overheidsbemoeienis, waar deze overheid juist prat gaat op meer marktwerking.

Het grote voordeel van WAZ boven de private vrijheid is het gedwongen karakter. Met WAZ was iedere zelfstandige ten minste voorzien van een minimale basisvoorziening. In het kader van "AOV is duur", is dit in een private markt toch een geliefd onderdeel om op te bezuinigen door ZZP'ers. Dat de overheid per 01-01-2013 ook nog eens heeft besloten dat het advies wat hierbij hoort niet meer als provisie in de premie mag worden verwerkt, werkt hier niet bevorderend. Dit betekent namelijk dat het advies apart moet worden gefactureerd. En met "moet" bedoelen wij ook moet, want een adviseur mag geen gratis advies geven van haar toezichthouder Autoriteit op de Financiële Markten (www.afm.nl). Dit betekent dus dat er eerst voor een advies moet worden betaald, voordat je dit advies kan omzetten in een (provisie) vrij product. Uiteraard is dit model van "inventariseren, analyseren en adviseren" objectief genomen veel zuiverder en zorgt voor meer hoogstaand advies. Maar zorgt helaas ook voor een hogere drempel en daarmee voor een grotere groep ZZP'ers en andere zelfstandigen die, zeker in het aanvangsstadium, kiezen om dit risico niet te verzekeren. Bovendien heeft de overheid geoordeeld dat de kosten van dit advies in tegenstelling tot de premie (en daarmee ook de oude provisie), niet aftrekbaar is. Verder wordt er door verzekeren en ook de overheid steeds meer verwacht van adviseurs, wat resulteert in onder andere hogere kosten van toezicht, hogere premies voor beroepsaansprakelijkheid en extra opleidingskosten. Al deze kosten worden uiteraard in de kosten van het advies en onderhoud verwerkt.

Omni-do

Assurantien

Als de overheid de dekkinggraad voor het verzekeren van arbeidsongeschiktheid van zelfstandigen wenst te verhogen, lijkt ons een verplichte dekking geen goed idee. De geschiedenis heeft al uitgewezen dat dit relatief duurder is dan zelf regelen. Verder bekom je zo een eenheidsworst in dekking en heeft de verplichte model van "inventariseren, analyseren en adviseren" ook geen zin. Verder straf je de zelfstandigen die het wel zelf wensen te regelen, daar je hen het recht voor een deel ontnemt, doordat je een verplichte dekking voorschrijft, die wellicht niet eens aan de wensen voldoet.

Ons inziens kan er veel beter worden ingespeeld op een vrijwillig, laagdrempelig aanvangsproduct welke van toepassing is op ondernemers met een gemaximeerd inkomen. Boven dat inkomen gaat advies om meerdere redenen ook een belangrijkere rol spelen. Verder zijn de premies als bedrijfslast of als persoonlijke verplichting aftrekbaar en zien wij niet in waarom eventuele advieskosten die hiermee samenhangen, niet aftrekbaar zouden mogen zijn. Dit zijn immers kosten ter verwerving van een juiste dekking. Ons inziens vergelijkbaar met de verwervingskosten van een hypothecaire financiering op de eigen woning.

Mocht de overheid toch inzetten op een verplichte verzekering, dan lijkt ons het systeem dat bij de werknemersverzekering wordt gebruikt, de meest voor de hand liggende. Dit zou betekenen dat een zelfstandige een verplichte dekking bij een publieke uitkeringsinstelling heeft, tenzij deze een garantie van een private verzekeraar heeft die een dekking afgeeft die minimaal voldoet aan de publieke variant. Zo worden ten minste de zelfstandigen en freelancers ontzien, die hun zaakjes weldegelijk op een goede –en waarschijnlijk beter dan door de overheid- wijze hebben geregeld.

Ook zou het de overheid charmeren als deze binnen haar communicatiekanalen inzet op activering van de zelfstandige in plaats van het verzekeren opnieuw verplicht te maken. Zoals reeds eerder aangegeven zijn de argumenten om dit niet privaat te moeten regelen nog steeds van toepassing in de huidige situatie.

Documentatie:

- [Universiteit Leiden. Een geschiedenis van het arbeidsongeschiktheidsbeleid in Nederland, uitgave 02-2011](#)